

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje postavení Země ve Sluneční soustavě a význam vytvoření základních podmínek pro život (teplo, světlo) - popíše stavbu zemského tělesa - vyjmenuje základní zemské sféry - charakterizuje nerosty a odliší je od hornin - uvede vlastnosti nerostů a příklady - objasní vznik krystalů - popíše způsob vzniku hornin vyvřelých, usazených a přeměněných, uvede příklady - uvede příklady rud a jejich význam pro člověka - seznámí se s názory na vznik uhlí, ropy a zemního plynu, rašeliny	<p>Země ve vesmíru</p> <p>Stavba Země</p> <p>Zemská kůra Mineralogie</p> <p>Petrologie – horniny</p>	<p>F – Sluneční soustava</p> <p>Z – světadíly, oceány, podnebí, počasí</p> <p>CH – chemické vzorce, značky prvků</p> <p>Z – rozmístění naleziště některých nerostných surovin v ČR</p> <p>EV – vliv těžby na životní prostředí</p>	

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podle schématu popíše horninový cyklus - objasní vztahy mezi vyvřelinami, sedimenty a horninami přeměněnými - podle mapy jmenuje příklady výskytu hornin v ČR, v okolí svého bydliště - určí využití některých hornin - podle mapek popíše pohyb světadílů - objasní vlivy pohybu zemské kůry na tvar zemského povrchu - objasní sopečnou činnost, zemětřesení a uvede jejich různé projevy a důsledky pro utváření zemského povrchu, přírodu a lidskou společnost <p>popíše druhy zvětrávání, vlivy erozí a zemské přitažlivosti na zemský povrch</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady ve svém okolí (Ještěd, Český ráj) <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří význam vody a teploty prostředí pro život na Zemi - uvede rozložení vody na Zemi - popíše oběh vody v přírodě - objasní příčiny znečišťování vody a vliv na život - pozná příčiny přírodních světových katastrof (tsunami) - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	<p>Vnitřní geologické děje</p> <p>Vnější geologické děje</p> <p>Přeměny hornin</p> <p>Horninový cyklus</p> <p>Vznik a vývoj litosféry</p> <p>Hydrosféra</p> <p>podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka</p> <p>mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi</p>	<p>Z – geologický vývoj území ČR</p> <p>Naučná stezka – Terasy Ještědu</p> <p>Z – vznik pohoří</p> <ul style="list-style-type: none"> - hranice litosférických desek <p>CH – chemické zvětrávání</p> <p>CH – druhy vod</p> <ul style="list-style-type: none"> - mineralizace - působení vody ve vápencích <p>Z – oceánská, pevninská voda, pohyb vody</p> <p>PŘ – fotosyntéza, dýchání</p> <p>CH – složení vzduchu</p> <ul style="list-style-type: none"> - ozon, freony <p>Z – počasí, podnebí</p> <ul style="list-style-type: none"> - proudění vzduchu <p>EV – znečišťování ovzduší, snižování CO₂ v</p>	
---	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - uvede význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život - vyloží vlivy využívání fosilních paliv na skleníkový jev - objasní vznik inverze a uvede zásady chování při smogové situaci - objasní vliv znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organizmy a člověka - vyloží vznik půdy a vlivy podnebí na vlastnosti půdy - objasní rozkladné procesy v půdě, tvorbu humusu, úrodnost půdy - rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy - uvede, čím je půda ohrožena a jaké to má důsledky - půda – jak vzniká půda, humus, půda žije, eroze (na příkladu kostela Trzensacz) - stručně charakterizuje jednotlivé geologické éry a vývoj života v nich - podle schématu objasní časová měřítká vývoje přírody a porovná je s vývojem člověka - charakterizuje hlavní předchůdce člověka a jeho odlišnosti od současného člověka - jmenuje Ch. Darwina jako autora vývojové 	<p>Atmosféra</p> <p>Pedosféra</p> <p>Vývoj Země, života a člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik Země - Starohory - Prvohory - Druhhory - Třetihory - Čtvrtohory <p>Vývojová teorie a její doklady</p> <p>Geologická mapa ČR</p> <p>Podnebí a počasí v ČR</p> <p>Mimořádné přírodní události</p>	<p>něm</p> <p>PV – kompostování, hnojení</p> <p>PŘ – půdní živočichové</p> <p>EV – znečišťování půd půdní eroze</p> <p>PŘ – vývoj člověka (kostra, mozek)</p> <p>D – schopnosti, nástroje a umění našich předků, archeologie</p> <p>PŘ – vývoj různých živočichů</p> <p>D – paleontologie</p> <p>EV – ochrana rozmanitosti přírody</p> <p>EV – spolupráce v otázkách životního prostředí a kulturního</p>	
---	--	---	--

<p>teorie a stručně objasní její základy</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní, co je přírodní výběr, přizpůsobivost k prostředí, proměnlivost organismů a uvede příklady - uvede výhody a nevýhody specializace k podmínkám prostředí - uvede doklady vývojové teorie (podobnost stavby těla a funkce orgánů, vývoj zárodků organismů) - popíše geologickou stavbu ČR - uvede význam vlivu podnebí a počasí v ČR - vysvětlí příčiny mimořádných přírodních událostí v ČR - objasní příčiny povodní, sněhových kalamit, větrných bouří, lavin a náledí - uvede zásadní principy ochrany před následky mimořádných událostí		bohatství	
--	--	-----------	--